

Katholieke Universiteit Brussel
Bachelor in de rechten
(academisch gerichte bachelor)

14 maart 2008

Accreditatie bestaande Opleiding NVAO Accreditatierapport en -besluit

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	6
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	8
5	Beoordeling	9
5.1	Doelstellingen opleiding	9
5.2	Programma	10
5.3	Inzet personeel	12
5.4	Voorzieningen	13
5.5	Interne kwaliteitszorg	14
5.6	Resultaten	15
6	Oordelen visitatiecommissie	16
7	Oordelen NVAO	17
8	Wat betreft de door de instelling ingebrachte aanvullende stukken	18
9	Opmerkingen en bezwaren van instelling	19

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 13 november 2007 heeft de Katholieke Universiteit Brussel (KUB) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 16 november 2007.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR als evaluatieorgaan.
- Bij de aanvraag tot accreditatie werd door de instelling een aanvullend stuk bijgeleverd. Na contact met de instelling is gebleken dat dit stuk enkel informatief is bedoeld, en dus niet moet worden gezien als een formeel document ter aanvulling of bijstelling van de visitatie in de zin van artikel 6, 6°, van het NVAO-reglement Vormvereisten.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

Betreffende de accreditatie van de Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met **negatief eindoordeel** voor de opleiding Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding **niet** geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met volgende afstudeerrichtingen: recht algemeen, recht en economie, recht en politiek, georganiseerd te Brussel.

Overeenkomstig artikel 56 van voornoemd decreet van 4 april 2003 heeft dit besluit voor gevolg dat de opleiding vanaf het academiejaar 2008-2009 niet meer kan worden georganiseerd en dat de graad van bachelor niet meer kan worden uitgereikt, onverminderd de mogelijkheden om bij de Vlaamse Regering een georganiseerd beroep in te stellen (artikel 60quater van het decreet van 4 april 2003) of om een tijdelijke erkenning aan te vragen (artikel 60bis van het decreet van 4 april 2003).

Den Haag, 14 maart 2008

Voor de NVAO,

i.o.

Leendert J. Klaassen
Bestuurder NVAO

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 13 november 2007 heeft de Katholieke Universiteit Brussel bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor). De aanvraag is ontvangen op 16 november 2007.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Katholieke Universiteit Brussel een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: de VLIR. Bij de aanvraag heeft de Katholieke Universiteit Brussel ook een begeleidende nota gevoegd. Uit contacten met de instelling is gebleken dat deze nota niet moet worden gezien als een formeel stuk ter aanvulling of bijstelling van de visitatie in de zin van artikel 6, 6°, van het NVAO-reglement Vormvereisten .

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

– Voorzitter:

- Prof. Baron J. du Jardin, emeritus Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, Ere-Eerste advocaatgeneraal bij het Benelux-Gerechtshof, emeritus hoogleraar, Université Catholique de Louvain en Facultés Universitaires Notre Dame de la Paix de Namur;

– Leden:

- Mr. P. Marchal, emeritus Eerste Voorzitter van het Hof van Cassatie, Ere-Voorzitter van het Benelux- Gerechtshof;
- Prof. Y. Merchiers, emeritus gewoon hoogleraar, Universiteit Gent;
- Prof. H.J. Snijders, hoogleraar burgerlijk recht, Universiteit Leiden;
- Prof. P. Smeyers, gewoon hoogleraar, K.U.Leuven;
- Mevr. V. Hemelaer, studente Rechten, UGent.

– Secretaris:

Pieter-Jan Van de Velde

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 21 september 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 3 oktober 2005.

De commissie ontving het zelfevaluatie rapport een aantal maanden voor het eigenlijke bezoek, waardoor zij de gelegenheid kreeg deze documenten vooraf te bestuderen en het bezoek voor te bereiden. Het rapport was volgens de commissie informatief en vrij volledig. De commissieleden werden verzocht om per opleiding een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen.

De opleiding werd bezocht op 14 en 15 december 2005. De commissie heeft gesprekken gevoerd met alle geledingen die zijn betrokken bij het onderwijs van de betrokken opleidingen. De gesprekken die de commissie heeft gevoerd, waren zeer openhartig en verhelderend en vormde een goede aanvulling bij de lectuur van het zelfevaluatie rapport.

Aan het einde van het bezoek, werden na intern beraad van de visitatiecommissie, de voorlopige bevindingen mondelings aan de gevisiteerde opleidingen medegedeeld. De commissie heeft haar bevindingen en aanbevelingen in een rapport vastgelegd.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Bij de beoordeling is de visitatiecommissie uitgegaan van een specifiek referentiekader voor de opleiding in de Rechten die in zekere mate geïnspireerd is door de vorige visitatie (1997). Dit referentiekader diende bij de bezoeken als leidraad voor de evaluatie. Het merkelijke verschil met dit verleden lag in de meer prospectieve aanpak van de evaluatie, gelet op het in voege treden van de nieuwe bachelor/ master-structuur. De beoordeling zal dus slaan op de omgevormde opleiding, zij het dat deze nog voor een deel is gebaseerd op kenmerken van de vorige opleiding. Het referentiekader omsluit in zijn beoordeling de competenties die een afgestudeerde moet hebben verworven, met name de integratie van vakkennis met redeneer-, taal- en communicatievaardigheden. Dit houdt algemene en domeinspecifieke kenmerken in. De algemene kenmerken hebben betrekking op de primaire vorming aan de kandidaat-jurist verstrekt door een universitaire rechtsfaculteit. De domeinspecifieke kenmerken houden verband met bepaalde beroepen en rechtsdisciplines die uiteraard specifieke vereisten veronderstellen. De visitatiecommissie heeft haar werk verricht met respect voor de eigenheid van elke opleiding.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend heeft aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 6 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale

ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Brussel is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Katholieke Universiteit Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Brussel
- graad en de kwalificatie: Bachelor in de rechten
- niveau en oriëntatie: academisch gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen :
recht algemeen
recht en economie
recht en politiek
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren: geen
- aard van de aanvraag: Accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, met andere woorden ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: Doelstellingen opleidingen:

De commissie beoordeelt de doelstellingen van de bachelor als positief.

Het niveau en de oriëntatie en de domeinspecifieke eisen voldoen.

Er is een goede aandacht voor juridisch-wetenschappelijke basiskennis en algemene competenties. De doelstellingen met betrekking tot de algemeen wetenschappelijke competenties zijn zeer ambitieus. Het rechtsvormend denken past beter in de doelstellingen voor een masteropleiding. Verder is er veel aandacht voor de samenhang tussen het recht en zijn maatschappelijke context en wordt veel belang gehecht aan communicatieve vaardigheden.

De doelstellingen sluiten aan bij de verwachtingen van vakgenoten en worden door informele contacten met het afnemend veld getoetst aan de verwachtingen van het afnemend veld.

---

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: doelstellingen opleiding

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De commissie is van mening dat de beschikbare expertise niet uitgebreid genoeg is om alle in een bacheloropleiding in de rechten noodzakelijke opleidingsonderdelen inzonderheid het positief recht aan te bieden. Volgens de commissie zijn er onvoldoende garanties dat de studenten de nodige eindkwalificaties kunnen bereiken om goed voorbereid een masteropleiding aan een andere universiteit te starten of als basisjurist naar de arbeidsmarkt uit te stromen. Ook heeft zij het beperkt beschikbare cursusmateriaal en de inhoud en doelstellingen van deze opleidingsonderdelen grondig nagezien en vindt de inhoud niet voldoende diepgaand. De commissie heeft tevens vastgesteld dat in de drie afstudeerrichtingen veel algemeen vormende opleidingsonderdelen op het programma staan. Zoals hoger reeds beschreven vindt zij het noodzakelijk dat het recht in de bredere maatschappelijke context gekaderd wordt. Ten slotte heeft de commissie vastgesteld dat er heel wat opleidingsonderdelen aan meerdere opleidingen tegelijkertijd aangeboden worden. Dit heeft als nadeel dat die opleidingsonderdelen weinig op de specifieke noden van de rechtenstudenten kunnen toegespitst worden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De commissie beoordeelt de samenhang van het programma van de drie afstudeerrichtingen als onvoldoende. Zij is van mening dat het bij de drie afstudeerrichtingen ontbreekt aan een goede horizontale en verticale coherentie.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: Programma:

De commissie beoordeelt het bachelorprogramma globaal als negatief.

De bacheloropleiding omvat te weinig positiefrechtelijke opleidingsonderdelen om de door de opleiding geformuleerde doelstellingen te bereiken en inzonderheid om een volwaardige basisjurist te kunnen opleiden, die voorbereid is op het volgen van een masteropleiding of op het presteren op de arbeidsmarkt.

Specifiek is de invulling en de omvang van de (verplichte) opleidingsonderdelen met betrekking tot het positief recht en inzonderheid het burgerlijk recht en het gerechtelijk recht te beperkt om de studenten toe te laten de gestelde doelstellingen door middel van het bachelorprogramma te bereiken. Het programma vertoont daarbij onvoldoende samenhang. Opleidingsonderdelen worden soms zo geprogrammeerd dat hun logische opbouw en onderlinge afstemming in het gedrag komen. De academische gerichtheid van de aangeboden opleidingsonderdelen voldoet wel. Ook de studietijd en studeerbaarheid voldoen. De studietijd wordt sinds kort van nabij opgevolgd.

De afstemming van vormgeving en inhoud is voldoende. De K.U.Brussel maakt gebruik van haar relatief lage studentenaantal om in kleine groepen interactief met de studenten te werken. De beoordeling en toetsing van de aangeboden opleidingsonderdelen zijn goed. Er worden veel mondelinge examens georganiseerd en het niveau van de examenvragen is goed.

De toelatingsvoorwaarden voldoen eveneens.

Deze als voldoende tot goed beoordeelde facetten kunnen echter niet opwegen tegen de als onvoldoende bevonden facetten.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'onvoldoende' voor het onderwerp: programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **onvoldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De commissie beoordeelt de kwantiteit van het personeel globaal als onvoldoende.

Zij is van mening dat dit personeelsbestand onvoldoende is om de juridische opleidingsonderdelen aan te bieden die nodig zijn om de doelstellingen van de bacheloropleiding te kunnen verwezenlijken.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: Personeel.

De commissie beoordeelt de inzet van personeel als negatief.

Er is onvoldoende personeel om de nodige positiefrechtelijke opleidingsonderdelen aan te bieden die noodzakelijk zijn om een volwaardige bacheloropleiding in de rechten aan te kunnen bieden.

De academische gerichtheid van het personeel en de vakinhoudelijke, onderwijskundige en didactische kwaliteit van het aanwezige personeel voldoet wel voor de aangeboden opleidingsonderdelen.

Het personeel toont bovendien een grote betrokkenheid bij de opleiding.

Deze voldoende oordelen wegen echter niet op tegen het onvoldoende facet inzake de kwantiteit aan personeel.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'onvoldoende' voor het onderwerp: inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **onvoldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De commissie beoordeelt de materiële voorzieningen als onvoldoende.

Zij betreurt het dat de juridische collectie, ondanks de inspanningen die de voorbije jaren gedaan zijn om deze uit te breiden, nog steeds niet beantwoordt aan de eisen voor een bacheloropleiding in de rechten. Het aanbod dient zowel geactualiseerd als uitgebreid te worden.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen.

De commissie beoordeelt de voorzieningen als positief.

De materiële voorzieningen zijn onvoldoende voor de opleiding rechten omwille van de te beperkte juridische collectie van de bibliotheek. De leslokalen en auditoria zijn goed uitgerust en ook de informatica-infrastructuur voldoet aan de verwachtingen van de commissie.

De studiebegeleiding is goed, in het bijzonder ten aanzien van de instroom van studenten. Ook tijdens hun studietraject worden de studenten goed opgevolgd door middel van "stroomgesprekken" en is er verder zowel bij vakinhoudelijk als bij persoonlijke problemen een uitgebreid aanbod aan begeleiding.

De goede studiebegeleiding en de overige goede voorzieningen, wegen voor de commissie iets meer door dan de te beperkte collectie van de bibliotheek.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: voorzieningen

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

Globaal beoordeelt de commissie de interne kwaliteitszorg als positief.

De K.U.Brussel is een kleine instelling met een grote (informele) betrokkenheid bij de opleiding van het personeel, de studenten en de alumni en het beroepenveld.

Studenten worden regelmatig over het genoten onderwijs bevroegd en ze geven aan dat het onderwijs voldoet. De problemen worden over het algemeen adequaat opgelost.

Het structurele overleg met studenten en medewerkers in het kader van de interne kwaliteitszorg werkt echter nog niet optimaal.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: interne kwaliteitszorg

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

Wanneer de bachelor volledig zal geïmplementeerd worden zoals in het zelfevaluatie rapport beschreven werd, verwacht de commissie dat het gerealiseerd niveau van de bachelor niet zal overeenkomen met de doelstellingen. De bachelor zou over een te beperkte kennis van het positief recht, en in het bijzonder van het burgerlijk recht en het gerechtelijk recht beschikken, om als volwaardige basisjurist een masteropleiding aan te vatten of uit te stromen naar de arbeidsmarkt.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: Resultaten.

De commissie beoordeelt de resultaten van de opleiding rechten als negatief.

De commissie meent dat de bacheloropleiding zoals voorgesteld ter gelegenheid van de visitatie onvoldoende ruimte biedt voor positiefrechtelijke opleidingsonderdelen om volwaardige basisjuristen af te leveren.

Het onderwijsrendement is vrij laag, ondanks de geboden zeer intensieve begeleiding van de studenten, maar voldoet op zich wel.

Bij de afweging van beide facetten kan het voldoende oordeel echter niet de bovenhand halen zodat de globale onderwerpbeoordeling negatief is.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'onvoldoende' voor het onderwerp: resultaten

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **onvoldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	O	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	O
		2.3 samenhang programma	O
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef ⁴	NVT
3 Inzet personeel	O	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	O
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	O
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	O	6.1 gerealiseerd niveau	O
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: negatief

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	O
3 Inzet personeel	O
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	O

Eindoordeel van de NVAO: negatief

8 Wat betreft de door de instelling ingebrachte aanvullende stukken

De instelling heeft bij de aanvraag tot accreditering een document "Nota ter toelichting" gevoegd.

Uit contacten met de instelling is evenwel gebleken dat de aan de accreditatieaanvraag toegevoegde "Nota ter toelichting" enkel informatief is bedoeld, en dus niet moet worden gezien als een formeel stuk ter aanvulling of bijstelling van de visitatie in de zin van voormeld artikel 6.6 van het Reglement Vormvereisten.

Het document "Nota ter toelichting" kon dientengevolge rechtens niet in aanmerking worden genomen bij de opmaak van voorliggend accreditatierapport.

9 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Het instellingsbestuur heeft geen opmerkingen of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de rechten (academisch gerichte bachelor) van Katholieke Universiteit Brussel uitgevoerd door VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 2470